

**Оперативна
гендерна оцінка
становища та
потреб жінок у
контексті ситуації
з COVID-19
в Україні**

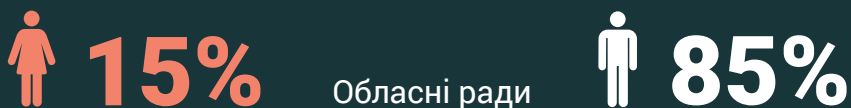
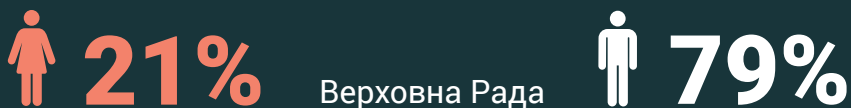

**COVID-19
RESPONSE**

В Україні гендерна нерівність все ще зберігається у всіх сферах суспільного та приватного життя

Політичне представництво та участь жінок в ухваленні рішень

Дослідження проводилося в період з 28 березня по 7 квітня 2020 року методом онлайн опитування (опитано 3310 респонденток та 528 респондентів старше 18 років з усіх регіонів України) та напівструктурованого телефонного інтерв'ю (опитано 77 жінок-представниць вразливих груп із 7 областей України)

COVID-19
RESPONSE

Економічна діяльність та дохід

 57% Участь у
робочій силі **69%**

 40% Підприємці **60%**

 30% Власники
(середній та мікробізнес) бізнесу **70%**
(малий та великий бізнес)

Гендерний розрив
в оплаті праці **22%** у пенсійному
забезпеченні **32%**

45.8% не працюють через
виконання сімейних
обов'язків **14.2%**
економічно неактивних
жінок працездатного віку економічно неактивних
чоловіків працездатного віку

92.2%

одиноких
батьків – жінки

Дослідження проводилося в період з 28 березня по 7 квітня 2020 року методом онлайн опитування (опитано 3310 респонденток та 528 респондентів старше 18 років з усіх регіонів України) та напівструктурованого телефонного інтерв'ю (опитано 77 жінок-представниць вразливих груп із 7 областей України)

COVID-19
RESPONSE

Жінки становлять більшість працівників медичної сфери, що знаходяться «на передовій лінії» боротьби з пандемією COVID-19

Їм одночасно необхідно працювати у складних обставинах та боротися з поширенням COVID-19, а також піклуватися про свої сім'ї в умовах карантину в дошкільних та шкільних закладах

Водночас жінки становлять лише **20%** складу комітетів з питань координації протидії поширенню пандемії COVID-19

«Оскільки я сама виховую донечку, яка ходить до 4-го класу, то перебуваю в постійній емоційній напрузі, бо дитина сама вдома: їсть, розважається, вчить домашнє завдання».

Тетяна, 42 роки,
медична працівниця

Дослідження проводилося в період з 28 березня по 7 квітня 2020 року методом онлайн опитування (опитано 3310 респонденток та 528 респондентів старше 18 років з усіх регіонів України) та напівструктурованого телефонного інтерв'ю (опитано 77 жінок-представниць вразливих груп із 7 областей України)

COVID-19
RESPONSE

Вплив пандемії COVID-19 на дохід та джерела прибутку

занепокоєні можливою втратою роботи, бізнесу та/або джерел доходу

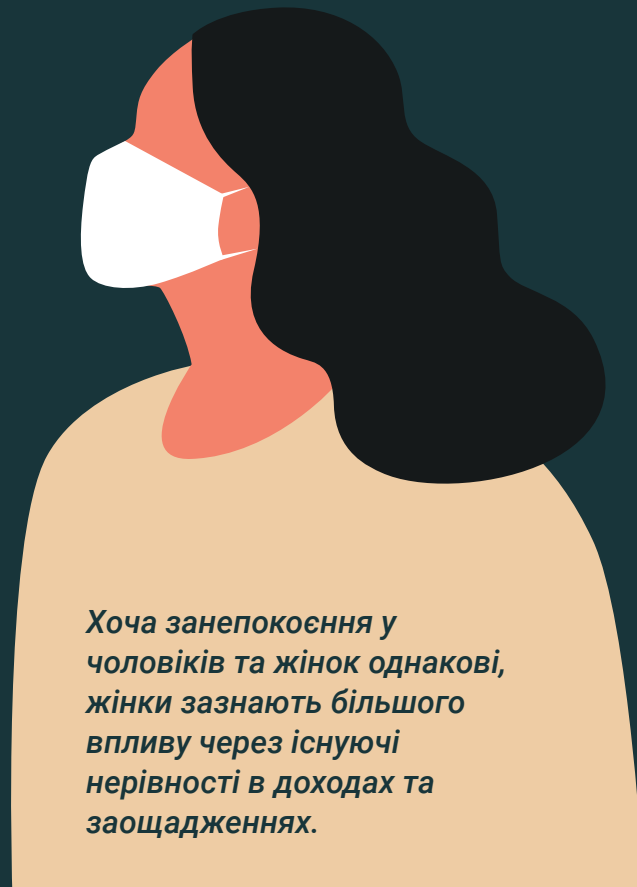
очікують, що не отримуватимуть зарплату чи дохід, якщо обмежувальні заходи будуть продовжені

заощаджуватимуть на продуктах харчування

матимуть складнощі з орендою житла та оплатою комунальних послуг

Хоча занепокоєння у чоловіків та жінок однакові, жінки зазнають більшого впливу через існуючі нерівності в доходах та заощадженнях.

Дослідження проводилося в період з 28 березня по 7 квітня 2020 року методом онлайн опитування (опитано 3310 респонденток та 528 респондентів старше 18 років з усіх регіонів України) та напівструктурованого телефонного інтерв'ю (опитано 77 жінок-представниць вразливих груп із 7 областей України)

**COVID-19
RESPONSE**

Більшість жінок, що працюють у медичній та соціальній сферах, не забезпечені чи недостатньо забезпечені засобами індивідуального захисту

лише **14%** працівниць медичної сфери повністю забезпечені засобами індивідуального захисту

лише **24%** працівниць сфер торгівлі, громадського транспорту, правоохоронної та судової системи, надання соціальних послуг повністю забезпечені засобами індивідуального захисту

60% працівниць медичної сфери придбали засоби індивідуального захисту повністю чи частково за власний кошт

75% працівниць інших сфер придбали засоби індивідуального захисту повністю чи частково за власний кошт

«Видали дві маски на весь період карантину, одноразовий халат, який вже став багаторазовим (сміється) і бахіли. Сказали, що якщо треба більше, то купуйте самі. У мене, медсестри зі стажем, заробітна плата мінімальна».

Наталія, медсестра, 46 років,
Чернівецька область

Дослідження проводилося в період з 28 березня по 7 квітня 2020 року методом онлайн опитування (опитано 3310 респонденток та 528 респондентів старше 18 років з усіх регіонів України) та напівструктурованого телефонного інтерв'ю (опитано 77 жінок-представниць вразливих груп із 7 областей України)

COVID-19
RESPONSE

UN
WOMEN

У порівнянні з чоловіками жінки більше відчувають додаткове навантаження з хатньої та доглядової праці вдома

відзначають збільшення часу на прибирання

на психологічну, емоційну підтримку членів сім'ї

на приготування їжі

«Виходить так, що жінка залишається один на один з малими дітьми (а якщо ще є дитина з інвалідністю!!!), то в неї забирають все – її мрії, її самореалізацію, а лишають лише каструлі, букварі та уроки».

Катерина, 30 років, мама трьох дітей, із яких одна дитина з інвалідністю, Донецька область

Дослідження проводилося в період з 28 березня по 7 квітня 2020 року методом онлайн опитування (опитано 3310 респонденток та 528 респондентів старше 18 років з усіх регіонів України) та напівструктурованого телефонного інтерв'ю (опитано 77 жінок-представниць вразливих груп із 7 областей України)

COVID-19
RESPONSE

У порівнянні з чоловіками жінки стикаються із більшими викликами через карантин у навчальних закладах

переважно самостійно займаються навчанням дітей-школярів

у випадках, коли неможливо перейти на дистанційну роботу, покладаються на допомогу партнерів/ок у догляді за дітьми

часом матері вимушені залишити дітей самих вдома, під наглядом старших дітей чи сусідів

“

«Я самостійно виховую маленького сина 4 років. Оскільки садочки зараз не працюють, він ходить зі мною на роботу, або ж я залишаю його з сусідками, родичами, хоча розумію, що зараз цього робити не можна».

Олена, жінка яка самостійно виховує дитину, 39 років, Луганська область

Дослідження проводилося в період з 28 березня по 7 квітня 2020 року методом онлайн опитування (опитано 3310 респонденток та 528 респондентів старше 18 років з усіх регіонів України) та напівструктурованого телефонного інтерв'ю (опитано 77 жінок-представниць вразливих груп із 7 областей України)

**COVID-19
RESPONSE**

Жінки, які потерпають від домашнього насильства

Гендерно зумовлене насильство:
жінки становлять

86.3%

постраждалих
від зґвалтувань

78.1%

постраждалих від
домашнього насильства

“

«Так сталося, що я проживаю в одній квартирі з чоловіком, з яким розійшлися 15 років назад. Наразі одночасне перебування і мене, і його на одній площі створює психологічну напругу. Тепер чоловік починає знову чіплятися до мене, говорити неприємні для мене речі... Колись я зазнавала фізичного насильства, і зараз у мене знову з'явився внутрішній страх, якого я не відчувала давно».

Ольга, 65 років, Чернівецька область

Дослідження проводилося в період з 28 березня по 7 квітня 2020 року методом онлайн опитування (опитано 3310 респонденток та 528 респондентів старше 18 років з усіх регіонів України) та напівструктурованого телефонного інтерв'ю (опитано 77 жінок-представниць вразливих груп із 7 областей України)

COVID-19
RESPONSE

Досвід жінок під час карантину

“

«Вчора я займалася плетінням кошиків з лози, сьогодні поїду в сусіднє село, щоб обміняти їх на картоплю, цибулю, моркву. Не продати, а просто обміняти. Ми тут в таборі важко живемо, але я не думала, що ситуація буде настільки складною для нас».

*Абла, ромка, виховує дітей самостійно,
40 років, Закарпатська область*

«Ми скоро помremo з голоду, люди бояться нас, називають нас заразними, проганяють нас, кажуть, щоб ми за межі табору не виходили».

Єлизавета, ромка, 40 років, Закарпатська область

«Я, як жінка з інвалідністю, яка пересувається в колісному кріслі, дуже хвилююсь про таку категорію людей, особливо про жінок, які проживають в сільській місцевості. Через відсутність архітектурної доступності закладів охорони здоров'я, відсутність доступного діагностичного обладнання, інфекційних відділень, санітарних кімнат, госпіталізація в разі зараження коронавірусом може стати жахливою ситуацією для осіб, що мають інвалідність».

Валентина Добридіна, представниця Національної Асамблеї людей з інвалідністю в Чернівецькій області

Дослідження проводилося в період з 28 березня по 7 квітня 2020 року методом онлайн опитування (опитано 3310 респонденток та 528 респондентів старше 18 років з усіх регіонів України) та напівструктурованого телефонного інтерв'ю (опитано 77 жінок-представниць вразливих груп із 7 областей України)

**COVID-19
RESPONSE**

Досвід жінок під час карантину

“

«На період карантину, мало хто з жінок може приїхати чи прийти пішки до кабінету довіри аби отримати життєво необхідні препарати для них – антиретровірусну терапію. Небагато хто з них має можливість викликати собі таксі і доїхати, але якщо вони вчасно не вип'ють препарати, то в них з'явиться резистентність до терапії».

*Оксана Пчельникова, регіональна координаторка
БО «Позитивні жінки» в Одеському регіоні*

«Зараз роботодавець відправив мене на карантин без збереження заробітної плати. Розрахувався лише за першу половину лютого, а іншу суму видавати не збирається... А мені що робити? У мене орендоване житло, маленька дочка, чоловік теж лишився без роботи, його також відправили на карантин і не виплатили всю зарплату. За оренду платити нічим, а ще жити треба».

Катерина, внутрішньо переміщена особа, 31 рік, Донецька область

«Наразі мій рапорт на виконання посадових обов'язків не задовольнили. Я маю на утриманні 3 дітей, меншому 6 місяців, але аліментів не отримую, проживаю за межами міста. За умов COVID-19 мене змусили взяти частину чергової відпустки».

Ольга, військовослужбовиця, 41 рік, Донецька область

Дослідження проводилося в період з 28 березня по 7 квітня 2020 року методом онлайн опитування (опитано 3310 респонденток та 528 респондентів старше 18 років з усіх регіонів України) та напівструктурованого телефонного інтерв'ю (опитано 77 жінок-представниць вразливих груп із 7 областей України)

**COVID-19
RESPONSE**

**UN
WOMEN**

Оперативна гендерна оцінка становища та потреб жінок у контексті ситуації з COVID-19 в Україні, спрямована на отримання кількісної та якісної інформації щодо потреб жінок, а також про гендерні особливості впливу обмежувальних заходів на їх повсякденне життя, особливо на тих, хто належить до вразливих груп та потерпає від множинної дискримінації. Збір інформації проводився з 28 березня по 7 квітня 2020 року.

Методом онлайн опитування було опитано 3310 респонденток та 528 респондентів старше 18 років з усіх регіонів України, які проживають в усіх областях, у різних типах населених пунктів (місто, село) та мають доступ до інтернет-мережі.

Методом напівструктурованого телефонного інтерв'ю було опитано 77 жінок-представниць вразливих груп із 7 областей України (Волинська, Донецька, Запорізька, Луганська, Сумська, Херсонська та Чернівецька).

Оцінка була проведена ООН Жінки в Україні за фінансової підтримки Урядів Канади, Швеції, Данії та Норвегії.

Norwegian Ministry
of Foreign Affairs